

MDR - 2. pisni izdelek

S. H.

Novinarstvo, 3. letnik

PRIMERJALNA ANALIZA

1. Predstavitev ključnih raziskovalnih pojmov

Izbrano vprašanje: Ali v nerazvitih državah zagovarjajo strožjo kaznovalno politiko?

Analitični okvir / delovna hipoteza: V nerazvitih državah zagovarjajo strožjo kaznovalno politiko kot v razvitih državah (glede na BDP). Raziskovala bom, kako stroge kazni predlagajo v nerazvitih državah za 25-letnega moškega, ki je dvakrat vlomil v stanovanje.

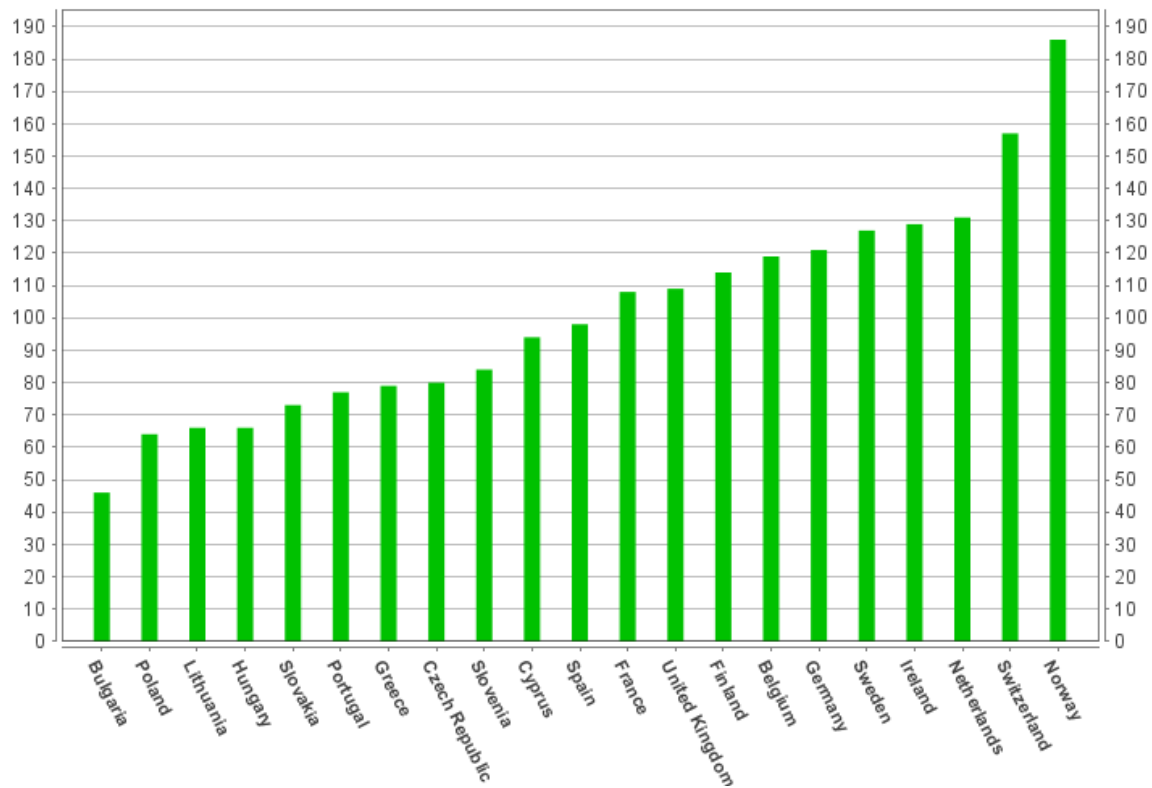
Obravnavane države spadajo v skupino EU 21, izbrane pa so s pomočjo raziskave ESS 2010. Vključene so zgolj države, v katerih je bila dotična raziskava opravljena. Hipoteza, ki sem si jo postavila je ta, da bodo v nerazvitih državah (torej v državah z nižjim BDP-jem) zagovarjali strožjo kaznovalno politiko. Predpostavljam namreč, da so v manj razvitih državah slabše izobraženi, kar pa vpliva na njihovo mnenje o kaznovalni politiki. Nižje izobraženi namreč zahtevajo strožje kazni, manj pa zaupajo v institucije pravne države – sodstvu in policiji.

Za primerjavo med državami sem si izbrala dve spremenljivki. Prva je kakšno vrsto kazni bi prisodili dvakratnemu roparju, druga pa je bruto domači proizvod države. Odločila sem se, da bom med seboj primerjala razvite in nerazvite države. Razvitost bom opredelila s pomočjo BDP-ja (glede na kupno moč posameznika).

Na spletni strani Eurostata sem poiskala podatke za BDP – standard kupne moči posameznika (Purchasing power parities (PPPs)). To so indikatorji, ki prikazujejo različne stopnje cen po državah. PPPs nam pove, koliko enot valute stane določena količina dobrin in storitev v različnih državah. Glavni namen PPPs-ja je v pretvorbi nacionalnih agregatov, kot je bruto domači proizvod – BDP, v primerljive jakostne agregate. Njegova uporaba zagotavlja, da je BDP vseh držav ovrednoten na enaki ravni cen in tako odraža zgolj razlike v dejanskem obsegu gospodarstva.

2. Predstavitev podatkov in interpretacija

Graf 1: BDP glede na kupno moč posameznika za leto 2010

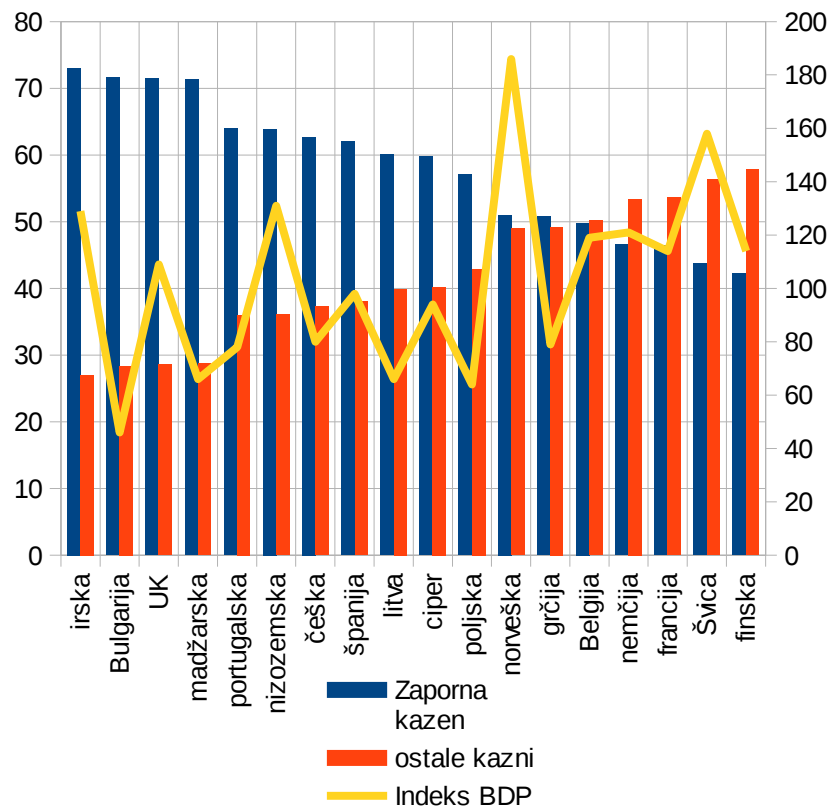
Vir: Eurostat

Glede na podatke Eurostata, med razvite uvrščamo tiste države, ki imajo indeks nad 100. To so: Francija, Velika Britanija, Finska, Belgija, Nemčija, Švedska, Irska, Nizozemska, Švica in Norveška. Med nerazvite pa uvrščamo države z indeksom nižjim od 100. Te so: Bolgarija, Poljska, Litva, Madžarska, Slovaška, Portugalska, Grčija, Češka, Slovenija, Ciper, in Španija. Zadnje bodo predmet moje raziskave. Vzrok (ne)razvitosti je lahko v državni ureditvi, zgodovinskih razlogih, predvsem pa v BDP-ju. Kar sedem od nerazvitih državah je bilo nekdanj socialističnih (Bolgarija, Poljska, Litva, Madžarska, Slovaška, Češka, SLO). Tri pa so take, ki jih je močno prizadela recesija (ki traja od leta 2008 naprej): Portugalska, Grčija, Španija. V Cipru pa nerazvitosti lahko botruje nerešeno politično – narodno vprašanje.

Tabela 1: Države z BDP-jem in vrsto kazni

	Zaporna kaznen	ostale kazni	Indeks BDP
irska	73	27	129
Bulgarija	71,6	28,4	46
UK	71,4	28,6	109
madžarska	71,3	28,7	66
portugalska	64	36	78
nizozemska	63,9	36,1	131
češka	62,7	37,3	80
španija	62	38	98
litva	60,1	39,9	66
ciper	59,8	40,2	94
poljska	57,1	42,9	64
norveška	51	49	186
grčija	50,8	49,2	79
Belgija	49,8	50,2	119
nemčija	46,6	53,4	121
francija	46,4	53,6	114
Švica	43,7	56,3	158
finska	42,2	57,8	114

Graf 1: Devetnajst evropskih držav, razvrščenih po kategoriji zaporne kazni in z indeksom BDP na prebivalca.

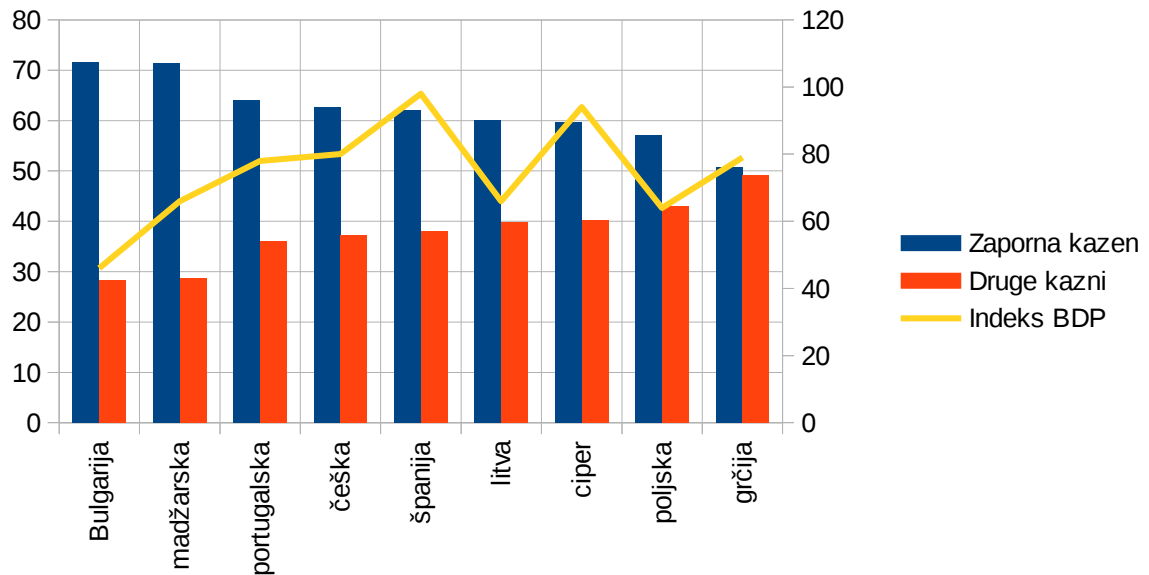

V grafu prikazujemo podatke, o tem kakšne vrste kazni želijo anketiranci za dvakratnega roparja ter zelen čas bivanja v zaporu. Gre za podatke razvitih držav. Na Irskem in v Veliki Britaniji je zahtevan čas v zaporu med 4,4 in 4,5 leta, vrsta kazni pa je najmanj stroga. Daljšo dobo zahtevajo tudi v Belgiji, kjer je tudi vrsta kazni nekoliko strožja. Najstrožje kazni pa zahtevajo v Franciji, ki je najmanj razvita med sicer razvitimi državami. Norveška, ki je najbolj razvita država, zagovarja najkrajšo zaporno kazen, je pa tudi med tremi državami, ki zagovarjajo najmanj strogo kazen. Podatki so razdeljeni od države, ki zahtevajo najmanj strogo vrsto kazni (Irska) do tiste z najbolj strogo (Francija). Gre za podatke razvitih držav.

V grafu prikazujemo podatke, o tem kakšne vrste kazni želijo anketiranci za dvakratnega roparja ter čas bivanja v zaporu. Najbolj razvita med najmanj razviti državami, Španija, zagovarja najkrajšo dobo zaporne kazni, a hkrati zahteva najstrožjo kazen za roparja, to je zapor. Najbolj stroge kazni zahtevajo še v Grčiji, na Poljskem (druga najmanj razvita) in na Madžarskem. Vse tri države se po dobi zaporne kazni nahajajo nekje vmes, a najstrožjo kazen zahteva Madžarska. To je četrta najmanj razvita obravnavana država. Najdaljšo zaporno kazen zahtevajo na Portugalskem, ki se nahaja na sredini med nerazvitimi državami. Podatki so razdeljeni od države z najmanj strogo vrsto kazni (Litva) do tiste z najbolj strogo (Španija). Gre za podatke nerazvitih držav.

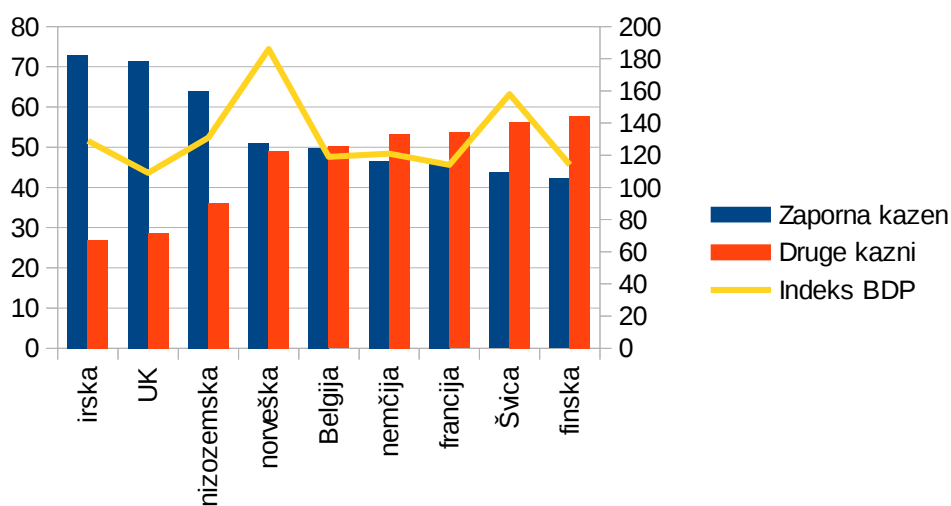
Nerazvite države

	Zaporna kaznen	Druge kazni	Indeks BDP
Bulgarija	71,6	28,4	46
madžarska	71,3	28,7	66
portugalska	64	36	78
češka	62,7	37,3	80
španija	62	38	98
litva	60,1	39,9	66
ciper	59,8	40,2	94
poljska	57,1	42,9	64
grčija	50,8	49,2	79

Razvite države

	Zaporna kazen	Druge kazni	Indeks BDP
irska	73	27	129
UK	71,4	28,6	109
nizozemska	63,9	36,1	131
norveška	51	49	186
Belgija	49,8	50,2	119
nemčija	46,6	53,4	121
francija	46,4	53,6	114
Švica	43,7	56,3	158
finska	42,2	57,8	114

Viri in literatura:

European Social Survey (2012 - forthcoming). ESS Round 5 (2010/2011) Technical Report. London: Centre for Comparative Social Surveys, City University London. Dostopno prek: <http://nesstar.ess.nsd.uib.no/webview/> (28. december 2012).

Eurostat. Dostopno prek: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/national_accounts/data/main_tables (20. oktober 2012).